

VAK EN GRAAD	REKENAARTOEPASSINGSTECHNOLOGIE - GRAAD 11	
KWARTAAL 2	WEEK 3	
	INLIGTINGS-BESTUUR	
DOEL VAN DIE LES	<p>Aan die einde van hierdie les behoort jy in staat wees om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'n Taakdefinisie te formuleer, • Data en inligting te identifiseer en strategieë (bronne) te versamel. • Gehaltebeheer van inligting te kan doen. • Navorsingsvrae te evalueer, inligting te versamel en bronne te gebruik. 	
HULPBRONNE	Papiergebaseerde bronne	Digitale bronne
	<p>Raadpleeg jou PAT-riglyne PAT-fase 1</p> <p>Bladsy 3 van die PAT-dokument. Verwys ook na die Fase 1-rubriek op bladsy 9 - 12 van die PAT-dokument</p> <p>NB! Jy kan ook jou eie handboek gebruik wat verwys na die gedeeltes hierbo.</p>	<p>Aktiwiteite uit die nuwe DBE-graad 11-teorieboek is beskikbaar op: https://drive.google.com/drive/folders/1AqgOwjBU-kHKU2rfokgPK2xerfGXVulV?usp=sharing</p> <p>Hoofstuk 13.</p> <p>Aktiwiteit 13.1 – Taakbeskrywing. Aktiwiteit 13.2 - Evaluering van webtuistes. Aktiwiteit 13.3 - Kwaliteitskontrole van inligting.</p>
INLEIDING	<ul style="list-style-type: none"> • Die volgende inhoud sal jou help om met jou PAT aan die gang te kom. • Die PAT is verpligtend en dit tel 25% van jou jaarpunt. • JY moet jou PAT-riglyne deeglik deurlees en seker maak dat jy die onderwerp van jou PAT verstaan. 	

**KONSEPTE EN
VAARDIGHEDE
VERSTAAN.**

Hier fokus ons op die volgende:

TAAK DEFINISIE:

- Die taak definisie beskryf wat jy gaan ondersoek en wat jy moet doen om die navorsingsproses te voltooi.
- Dit is die belangrikste stap van die PAT en dit moet in jou eie woorde geskryf word.
- Die taakomschrywing moet in kort paragrawe geskryf word (nie in kolpunte nie) en dit moet + -200 woorde wees.
- Moenie die vrae wat in die PAT-riglyne is deel maak van die definisie nie, beantwoord slegs die vrae om deel te maak van jou taakdefinisie.

Voorbeeld onderwerp: Rommel in Kaapstad

Vereiste taakdefinisie	Vir Hoe?
<i>Wat is die huidige situasie?</i>	<p>Hier gee jy 'n oorsig van wat tans in jou gemeenskap, land of wêreld, met betrekking tot die onderwerp gebeur.</p> <p>Voorbeeld Rommel is enige soort afval wat in klein hoeveelhede rondom 'n sekere gebied gegooi word. Rommel is 'n probleem, want mettertyd stapel dit op. Die Stad Kaapstad sukkel tans met oormatige rommel, dit het 'n negatiewe invloed op die omgewing en dit het gelei tot 'n afname in toerisme.</p>
<i>Wat sal die fokus en die doel (gewenste uitkoms) van my ondersoek wees?</i>	<p>Verduidelik waarom hierdie ondersoek gedoen word deur:</p> <ul style="list-style-type: none">• 'n oorsig te gee van watter aspekte jy gaan ondersoek• noem: die opskrifte wat jy gaan gebruik sodat jy 'n struktuur aan jou navorsing kan gee. <p>Voorbeeld: Die doel van hierdie navorsing is om praktiese maatreëls te ondersoek wat ingestel kan word om die hoeveelheid rommel in Kaapstad te verminder. Die ondersoek sal op die volgende fokus: oorsake van rommelstrooiing, probleme wat veroorsaak word deur rommelstrooiing, huidige rommel-ingrypings deur die munisipaliteit en oplossings vir rommelstrooiing.</p>

	<p>Hoe sal ek te werk gaan met die ondersoek, met inagneming van die PAT-vereistes?</p>	<p>Spesifiseer in breë trekke hoe jy die taak gaan benader. Gee 'n kort uiteensetting van die aktiwiteite wat jy moet uitvoer om die volledige PAT te voltooi. Dit is baie belangrik dat jy die PAT-vereistes bestudeer.</p> <p>Voorbeeld: Om die ondersoek uit te voer, sal ek op die internet en gedrukte media na artikels oor rommelstrooiing soek. Ek sal ook 'n opname doen om mense se siening van rommelstrooiing uit te vind. Die opname-resultate word met behulp van Microsoft Excel-sigblaai verwerk, en Microsoft Access-databasisprogram sal ook gebruik word vir verdere ontleding van die opname-data.</p>
	<p>Vir wie is die inligting (teikengehoor)?</p>	<p>Identifiseer die mense wat die inligting in jou finale verslag en webtuiste gaan gebruik.</p> <p>Voorbeeld Die inligting sal aan die amptenare van Kaapstad gegee word. Die verslag sal ook aan die algemene publiek beskikbaar gestel word.</p>
	<p>In watter formaat word die inligting aangebied?</p>	<p>Lys die programme wat jy gaan gebruik om die inligting aan te bied.</p> <p>Voorbeeld: Die inligting sal in 'n verslag aangebied word; die verslag sal met Microsoft Word geskep word. Die opsomming van die verslag sal beskikbaar gestel word via 'n webtuiste wat met HTML en Notepad ++ geskep sal word.</p>
<p><u>Hieronder is 'n voorbeeld van hoe die taakdefinisie moet lyk:</u></p> <p>Rommel is enige soort afval wat in klein hoeveelhede rondom 'n sekere gebied gegooi word. Rommel is 'n probleem omdat dit met tyd meer raak. Kaapstad sukkel tans met buitensporige rommel in die stad en woongebiede. Hierdie rommelprobleem het 'n negatiewe invloed op die omgewing en dit het gelei tot 'n</p>		

afname in toeriste wat die stad besoek. Die doel van hierdie navorsing is om praktiese maatreëls te ondersoek wat ingestel kan word om die hoeveelheid rommel rondom die Kaapstad te verminder. Die ondersoek sal fokus op die oorsake van rommelstrooiing, probleme wat deur rommelstrooiing veroorsaak word, huidige rommel-ingrypings deur die munisipaliteit en oplossings vir rommelstrooiing.

Om die ondersoek uit te voer, sal ek op die internet en gedrukte media na artikels oor rommelstrooiings soek. Ek sal ook 'n opname doen om mense se siening van rommelstrooiing uit te vind. Die opname-resultate word met behulp van Microsoft Excel-sigblaai verwerk, en Microsoft Access-databasisprogram sal ook gebruik word vir verdere ontleding van die data.

Die inligting sal aan die amptenare van Kaapstad gegee word en sal ook aan die algemene publiek beskikbaar gestel word.

Die inligting sal in 'n verslag aangebied word; die verslag sal met Microsoft Word geskep word. Die opsomming van die verslag sal beskikbaar gestel word via 'n webtuiste wat met HTML en Notepad ++ geskep sal word.

BESONDERHEDE EN INLIGTING

- Besluit oor die soorte bronne wat jy sal gebruik om data en inligting in te samel wat benodig word vir jou ondersoek.
- Stel navorsingsvrae saam. Hierdie vrae sal jou help om toepaslike gegewens en inligting te vind.

KWALITEITBEHEER VAN INLIGTING

- Evalueer die vrae volgens die vlakke. Dit sal jou help om kwaliteitinligting te versamel.
- Daar is VIER vrae wat jy kan vra terwyl jy inligting probeer insamel vir jy navorsing.
- Die vlakke beweeg van feitelike vrae na dieper, meer ondersoekende vrae.
- Om seker te wees dat jy die onderwerp van jou ondersoek diep genoeg ondersoek, moet jy vrae van ten minste DRIE vlakke insluit.

Vraagvlak	Voorbeelde van vrae
Vlak 1: Feitelike vrae / Opsomming / Definisies	<ul style="list-style-type: none"> • Hierdie vrae gee jou die woordeskat en omvang van die onderwerp. • Vrae wat spesifiek deur die feite beantwoord kan word. • Vrae wat begin met woorde soos Wat? Wanneer? Waar? Wie? Hoeveel? Ens.
Vlak 2. Analise / interpretasievrae	<ul style="list-style-type: none"> • Hier is jy op soek na die konteks en impak, ondersteun deur bewyse. • Vrae wat jou sal help om vrae te ondersoek en te bevraagteken. • Vrae wat begin met Waarom? Hoe? ens.
Vlak 3. Hipotese / voorspellingsvrae	<ul style="list-style-type: none"> • Hierdie vrae help jou om hipotese te ontwikkel en na moontlike uitkomst te kyk. • Vrae wat jou sal help om aan te pas, te verander en te voorspel. • vrae begin met Wat? Wat as? ens. (Wat as ... voorkom, wat sou dan gebeur?)
Vlak 4. Vrae oor kritiese analise / evaluering / opinie	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteun jou oordeel of help om evaluering, kritiek, hersiening of betekenis te vind. • Vrae soos sou dit beter wees as? watter aanbeveling? wat sal die beste wees? ens.

PAT-TOEPASSING:

- Kyk **bladsy 3 van die PAT-riglyne** vir voorbeelde van vrae.
- Dit is NIE opname vrae nie.
- Jy moet 'n minimum van TIEN navorsingsvrae formuleer.
- Alle vrae moet relevant wees tot die fokusvraag en sal help om die fokusvraag te beantwoord.
- Gesamentlik jou (minimum van) TIEN vrae moet ten minste DRIE van die bogenoemde tipes / vlakke van vrae vir jou ondersoek / navorsing verteenwoordig.

- Groepeer die vrae in ten minste DRIE kategorieë. Dui die kategorie waarin elke vraag val aan, byvoorbeeld 'Probleem' of 'Oplossing'. Hierdie kategorieë word later in Fase 3 jou opskrifte.
- **Wenk oor groepering van vrae:** jy kan jou vrae groepeer volgens die fokusareas wat jy in die taakomsyrywing geïdentifiseer het. Bv. Oorsake, probleme, impak, koste, oplossings.

VIND BRONNE

- Om die probleem op te los, moet jy inligtingsbronne vind en identifiseer en gehalte-inligting insamel.
- Soek bronne vir die TIEN vrae wat jy geskep het om jou in staat te stel om hierdie vrae te beantwoord.
- Jy moet die ten minste TWEE verskillende webtuistes gebruik.
- Jy moet ten minste EEN ander bron soos koerante, tydskrifte, brosjures of handboeke gebruik (dit kan elektronies wees, byvoorbeeld e-boeke, aanlyn nuusartikels, ens.), of 'n kundige (e-pos / onderhoud), ens.

EVALUEER DIE BRONNE

- Verskaf bibliografiese inligting vir die bronne (ten minste TWEE webtuistes en EEN ander bron) soos volg:

Evaluering vir webtuistes:

WEBTUISTE BRON 1	
Skrywer (s) / Organisasie / Uitgewer	Smith, Sam
Naam van webtuiste en webtuiste	Gevolge van grondbesoedeling
Datum geskep / opgedateer	4 Oktober 2019
Toegangsdatum	2 Maart 2020
URL	www.example.com/homepage

Evaluering vir boeke, koerante, tydskrifte

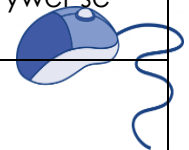
ANDER BRON	
Bronneskrywer (s)	Khoza, Lucky
Titel van die bron	Green Living
Datum gepubliseer / uitgereik	15 Januarie 2020
Uitgewer	Media24

- Die gegewens wat ingesamel is in die evaluering van die brontabel, sal in Fase 3 vir 'Citations' en 'Bibliography' gebruik word.
- Jy kan proaktief begin met die toevoeging van die bronne wat jy gevind het in jou Fase 1-werkdokument deur gebruik te maak van die 'Beheerfunksie' in die Verwysings-oortjie van Microsoft Word.

EVALUEER DIE INLIGTING WAT GEVIND IS

- Nadat jy jou bronne geïdentifiseer het, moet jy die potensiële kwaliteit van hierdie bronne beoordeel om gehalte-inligting te verseker.
- Hierdie stap sal jou help om te verseker dat die inligting wat ingesamel is in akkuraat en dit is nie bevooroordeel nie.
- Vir elke bron wat jy nodig het moet die volgende kriteria uitgevoer word:

Kriteria	Motivering / verduideliking
Gesag	Die "geldigheid" of "geloofwaardigheid" van die uitgewer of skrywer (s) <ul style="list-style-type: none">• Wie is die skrywer?• In watter hoedanigheid doen hulle verslag oor hierdie saak? (dit kan die skrywer se beroep of verwante inligting wees)
Aktualiteit	Die datum waarop die materiaal gepubliseer of opgedateer is. <ul style="list-style-type: none">• Wanneer is die artikel gepubliseer?• Wanneer laas is die webtuiste opgedateer?• Neem kennis: sommige inligting raak irrelevant met tyd - dit verander vinnig - en om verouderde inligting te kry, help nie

Akkuraatheid	<p>Die korrespondensie van die inligting met ander bronne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stem die inligting ooreen met ander bronne wat die onderwerp behandel? • Kruiskontroleer inligting met ander bronne, veral as jy teenstrydige inligting in verskillende bronne vind.
Objektiwiteit	<p>Enige teenwoordigheid van vooroordeel, partydigheid wanvoorstelling van inligting, ensovoorts ' </p> <ul style="list-style-type: none"> • n Bron se verbintenis met organisasies, instellings of belangegroepes kan aandui of die bron 'n kenner in sy veld is of geneig is om bevooroordeel te wees (nie objektief) • Byvoorbeeld: as jou navorsing gaan oor die verbod op alkohol, kan jy nie net bronne gebruik wat uitsluitlik die verbod ondersteun of nie saamstem met die verbod nie - sulke bronne word beskou as bevooroordeel. Jy wil dalk bronne gebruik wat na die voor- en nadele van die saak kyk. • Sorg ook dat jy nie webtuistes gebruik wat vol samesweringsteorieë is nie. Bv. Tydens die COVID-19-pandemie, is daar vals nuus webtuistes wat beweer dat die 5G-netwerk tot die verspreiding van COVID-19 lei. Dit is 'n voorbeeld van 'n samesweringsteorie.
Dekking	<p>Hoe omvattend die materiaal die onderwerp dek.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoeveel detail en indiepte die bron is? • Watter aspekte van die onderwerp dek die bron?

VERWERK EN GEBRUIK VAN INLIGTING EN GEGEWENS

Versamel alle ander inligting en data uit die bronne wat jy geïdentifiseer het, soos volg:

- Stoor 'n kopie (skermfoto / gekopieerde inhoud) van elke webtuiste wat jy beoog om te gebruik in 'n toepaslike lêergids.
- Laai 'n uitbreiding met die naam "Print-friendly" van die Chrome Webwinkel af. Gebruik hierdie uitbreiding om die webbladsye wat jy besoek as 'n enkele Pdf-lêer te stoor. Dit is baie nuttig, want dit stoor al die inligting wat jy benodig om jou bron te evalueer.

Maak 'n opsomming van die inligting uit elke bron soos volg:

- Som slegs die relevante inligting op (die gedeeltes van die bronne wat aan jou navorsingsvrae gekoppel is). Jy gaan hierdie opsommings benodig om die finale verslag in Fase 3 saam te stel.

	<ul style="list-style-type: none"> • Elke brongebruik moet 'n opsomming hê. • Alle opsommings moet in jou eie woorde wees.
AKTIWITEITE / ASSESSERING	<p>PAT FASE 1: Gebruik jou PAT-riglyne om die volgende te doen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lees bladsy 3 van jou PAT-riglyne, lees soveel keer as moontlik en maak seker dat jy verstaan waaroor jou PAT gaan. 2. Kies TWEE tot DRIE aanlyn-samewerkingsinstrumente / -aktiwiteite om jou ondersoek op te fokus. 3. Formuleer jou taakdefinisie met behulp van die riglyne wat jy uit hierdie dokument geleer het. Die taakomsywing moet spesifiek wees vir die TWEE of DRIE instrumente waarop jy gaan fokus. 4. Skryf die fokusvraag neer; pas egter die fokusvrae aan sodat dit met jou aktiwiteite ooreenstem (soos gekies in No.2). 5. Formuleer jou TIEN-navorsingsvrae met behulp van die riglyne wat in hierdie les ingesluit is, kyk ook na bladsy 3 van die PAT-riglyne vir idees. 6. Langs elke vraag: dui die vraagvlak aan en die bron waaruit jy waarskynlik die antwoord sal kry. Onthou, dit is nie opnamesvrae nie. 7. Begin om na die inligting te soek, gaan deur soveel webtuistes as moontlik voordat jy die finale TWEE kies (jy mag meer as TWEE webtuistes gebruik). Soek ook 'n ander bron. 8. Stoor jou bronne. 9. Evalueer jou gekose bronne aan die hand van die evaluering in die brontabel. 10. Evalueer die inligting in elke bron om kwaliteit te verseker. 11. Maak opsommings van jou bronne deur die riglyne in hierdie boekie te gebruik. 12. Gebruik die PAT-assesseringsinstrument op bladsy 9-12 van die PAT-riglyne.
KONSOLIDASIE	<p>Vir PAT Fase 1 behoort jy die volgende te voltooi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'n Gepaste lêergids. • 'n Kort beskrywing van die probleem en die taak. • 'n Stel kwaliteitsvrae om die fokusvraag te beantwoord. • Inligting oor die onderwerp. • Lys van toepaslike bronne. • Geselekteerde inligting geëvalueer en opgesom.
WAARDES	Die navorsingsproses vereis baie eerlikheid en integriteit. Dit is dus belangrik dat jy alle bronne wat gebruik is, krediet gee en nie werk inhandig wat nie jou eie werk is nie.

